TEISINGUMO TEISMO PIRMININKO PAVADUOTOJO NUTARTIS

2025 m. balandžio 9 d.*

„Apeliacinis skundas – Laikinųjų apsaugos priemonių taikymas – Viešasis paslaugų pirkimas – Konkurso procedūra – Derybos be išankstinio skelbimo apie pirkimą – Prašymas taikyti laikinąsias apsaugos priemones – Skuba – Vertinimo kriterijai – Rimtos žalos sąvoka“

Byloje C-878/24 P(R)

dėl 2024 m. gruodžio 19 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 57 straipsnio antrą pastraipą pateikto apeliacinio skundo

Alhares for Security Services and Occupational Safety, įsteigta Tripolyje (Libija), atstovaujama advokato L. Vidal,

apeliantė,

dalyvaujant kitai proceso šaliai:

Mission d’assistance de l’Union européenne pour une gestion intégrée des frontières en Libye (EUBAM Libya), atstovaujamai advokatės E. Raoult,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMO PIRMININKO PAVADUOTOJAS,

išklausęs generalinį advokatą M. M. Szpunar,

priima šią

Nutartį

1 Apeliaciniu skundu *Alhares for Security Services and Occupational Safety* prašo panaikinti 2024 m. gruodžio 6 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo pirmininko nutartį *Alhares for Security Services and Occupational Safety / EUBAM Libya* (T-493/24 R, EU:T:2024:886; toliau – skundžiama nutartis), kuria jis atmetė jos prašymą, be kita ko, sustabdyti Europos Sąjungos integruoto sienų valdymo pagalbos misijai Libijoje (*EUBAM Libya*) skirtos viešojo pirkimo sutarties dėl apsaugos paslaugų teikimo (kvietimas teikti pasiūlymus *EUBAM-24-24-Security Services*, organizuotas pagal derybas be išankstinio skelbimo apie pirkimą) sudarymą.

* Proceso kalba: prancūzų.

Ginčo aplinkybės

2 Ginčo aplinkybės išdėstytos skundžiamos nutarties 2–8 punktuose. Šio proceso tikslais jas galima apibendrinti taip, kaip nurodyta toliau.

3 Apeliantė yra pagal Libijos privatinę teisę įsteigta bendrovė, kurios specializacija – privačių apsaugos paslaugų teikimas.

4 *EUBAM Libya* buvo įsteigta 2013 m. gegužės 22 d. Tarybos sprendimu 2013/233/BUSP dėl Europos Sąjungos integruoto sienų valdymo pagalbos misijos Libijoje (*EUBAM Libya*) (OL L 138, 2013, p. 15).

5 2024 m. rugpjūčio 6 d. *EUBAM Libya* pagal 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018, p. 1), 164 straipsnio 1 dalies d punktą pradėjo viešojo pirkimo procedūrą pagal derybas be išankstinio skelbimo apie pirkimą (*EUBAM-24-24-Security Services*), siekdama sudaryti sutartį su Libijos bendrovėmis, teikiančiomis privačias apsaugos paslaugas *EUBAM Libya*, jos narių, turto ir nuosavybės Tripolyje (Libija) naudai.

6 Dviem atitinkamai 2024 m. rugpjūčio 29 d. ir rugsėjo 2 d. raštais apeliantė prašė leisti jai dalyvauti nagrinėjamame konkurse ir pateikė pasiūlymą.

7 2024 m. rugsėjo 5 d. *EUBAM Libya* pranešė apeliantei, kad, remdamasi Europos Komisijos sprendimu, ji taiko „lanksčias viešųjų pirkimų procedūras“ pagal Reglamento 2018/1046 I priedo 11.1 punkto antros pastraipos c papunktį ir 39.2 punktą, atsižvelgdama į krizės situaciją, kuriai esant turėjo veikti.

8 2024 m. rugsėjo 11 d. *EUBAM Libya*, atsakydama į 2024 m. rugsėjo 9 d. apeliantės jai išsiųstą laišką, pakartojo savo poziciją, kad Komisija pratęsė šios krizės situacijos pripažinimą ir lanksčių viešųjų pirkimų procedūrų taikymą, leidusi jai taikyti derybas be išankstinio skelbimo apie pirkimą, neatsižvelgiant į numatomą sutarties vertę. Be to, *EUBAM Libya* patikslino, kad neturėjo teisinės pareigos pakviesti visus įgaliotus ūkio subjektus, įskaitant apeliantę, pateikti pasiūlymą dėl nagrinėjamo pirkimo.

9 Pasiūlymų pateikimo terminas iš pradžių buvo nustatytas iki 2024 m. rugsėjo 11 d., o vėliau pratęstas iki tų pačių metų rugsėjo 16 d., tačiau apeliantė nebuvo pakviesta dalyvauti ir jai nebuvo leista pateikti pasiūlymo.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiama nutartis

10 2024 m. rugsėjo 21 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo apeliantės ieškinį, juo ši prašė, be kita ko, panaikinti, pirma, 2024 m. rugsėjo 10 d. *EUBAM Libya* sprendimą nepasirinkti jos kaip kandidatės, pakviestos pateikti pasiūlymą per derybas be išankstinio skelbimo apie pirkimą, ir, antra, 2024 m. rugsėjo 5 d. sprendimą, kuriuo *EUBAM Libya*, be kita ko, pranešė, kad taiko lanksčias viešųjų pirkimų procedūras pagal Reglamento 2018/1046 I priedo 11.1 punkto antros pastraipos c papunktį ir 39.2 punktą.

11 Atskiru dokumentu (jį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2024 m. rugsėjo 24 d.) apeliantė pateikė prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones, juo prašė, pirma, sustabdyti sutarties, kurią pagal nagrinėjamą konkursą *EUBAM Libya* ketina sudaryti dėl apsaugos paslaugų teikimo, sudarymą ir, antra, įpareigoti *EUBAM Libya* pradėti naują konkursą dėl šių paslaugų teikimo laikantis įprastos viešojo pirkimo procedūros.

12 Skundžiama nutartimi Bendrojo Teismo pirmininkas atsisakė tenkinti tokį prašymą.

13 Tos nutarties 41 punkte Bendrojo Teismo pirmininkas teigė, kad minėtas prašymas turi būti atmestas, nes apeliantė neįrodė skubos, todėl nereikia nei priimti sprendimo dėl *fumus boni juris*, nei palyginti interesų.

Šalių reikalavimai

14 Apeliantė Teisingumo Teismo prašo:

– panaikinti visą skundžiamą nutartį,

– sustabdyti viešojo pirkimo sutarties, kurią pagal nagrinėjamą konkursą *EUBAM Libya* ketina sudaryti dėl apsaugos paslaugų teikimo, sudarymą,

– nurodyti *EUBAM Libya* pradėti naują viešojo pirkimo dėl apsaugos paslaugų teikimo procedūrą, taikant įprastą viešojo pirkimo procedūrą, ir

– priteisti iš *EUBAM Libya* bylinėjimosi išlaidas.

15 *EUBAM Libya* Teisingumo Teismo prašo:

– atmesti apeliacinį skundą kaip nepagrįstą ir

– priteisti iš apeliantės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

16 Grįsdama apeliacinį skundą apeliantė remiasi trimis pagrindais. Pirmasis pagrindas susijęs su teisės klaida, padaryta Bendrojo Teismo pirmininkui vertinant skubą. Antruoju pagrindu siekiama įrodyti labai svarbaus *fumus boni juris* buvimą. Trečiuoju pagrindu iš esmės siekiama įrodyti, kad skuba išlieka.

Dėl pirmojo ir trečiojo pagrindų

Argumentai

17 Pirmajame pagrinde apeliantė iš esmės tvirtina, kad skundžiamoje nutartyje padaryta teisės klaida, nes vertindamas skubą ir, be kita ko, šios nutarties 32 punkte, Bendrojo Teismo pirmininkas sąvoką „rimta žala“ klaidingai sutapatino su sąvoka „nepataisoma žala“. Iš tiesų šiuo aspektu remdamasis aplinkybe, kad apeliantė nenurodė žalos, keliančios pavojų jos egzistavimui, rizikos,

Bendrojo Teismo pirmininkas reikalavo, kad apeliantė įrodytų, jog yra nepataisomos žalos rizika. Šiuo klausimu Bendrojo Teismo pirmininkas neatsižvelgė į 2015 m. balandžio 23 d. Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojo nutartyje *Komisija / Vanbreda Risk & Benefits* (C-35/15 P(R), EU:C:2015:275) suformuotą jurisprudenciją. Iš šios jurisprudencijos matyti, kad viešųjų pirkimų srityje konkurso dalyvis, prašantis taikyti laikinąsias apsaugos priemones ikisutartiniame etape, privalo įrodyti tik „rimtos“, o ne „rimtos ir nepataisomos“ žalos atsiradimo riziką, jeigu egzistuoja labai svarbus *fumus boni juris*.

18 Vis dėlto tam, kad nagrinėjama žala būtų laikoma „rimta“, pakanka, kad ji galėtų būti apibūdinama kaip „objektyviai didelė“ arba bent jau „nemaža“. Tokiomis aplinkybėmis Bendrojo Teismo pirmininko reikalaujamas žalos sunkumo lygis prieštarauja minėtai jurisprudencijai ir atima iš apeliantės teisę į veiksmingą teisminę teisių gynimo priemonę.

19 Nagrinėjamu atveju apeliantei gresia rimta žala dėl prarastos galimybės gauti su atitinkama viešojo pirkimo sutartimi susijusių pajamų, kurios, jos vertinimu, sudarytų apie 21 milijoną eurų, ir pasinaudoti gera reputacija, kuri būtų atsiradusi priėmus sprendimą sudaryti tą sutartį.

20 Trečiajame pagrinde apeliantė pakartoja argumentus, kuriais grindžiamas pirmasis pagrindas, įskaitant argumentus, susijusius su didele žala, kurią ji teigia patyrusi, atsižvelgiant į atitinkamos sutarties vertę.

21 Be to, skubą taip pat įrodo tai, kad tarp *EUBAM Libya* iš anksto atrinktų ūkio subjektų buvo bendrovių, kurių vadovai turėjo ryšių su Libijos islamistų grupuotėmis arba kurios buvo susijusios su įvairiais incidentais, kilusiais vykdant ankstesnę panašią sutartį.

22 *EUBAM Libya* teigia, kad šie argumentai nepagrįsti.

Vertinimas

23 Pagal suformuotą jurisprudenciją laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūros tikslas – garantuoti būsimo sprendimo dėl bylos esmės veiksmingumą, kad būtų išvengta Sąjungos Teismo užtikrinamos teisinės apsaugos spragų. Būtent siekiant šio tikslo skubą reikia vertinti atsižvelgiant į būtinybę priimti laikiną sprendimą, kad šalis, kuri prašo taikyti laikinąsias apsaugos priemones, nepatirtų rimtos ir nepataisomos žalos. Ši šalis turi pateikti įrodymų, kad negali laukti bylos nagrinėjimo iš esmės baigties, nepatirdama tokios žalos. Nors tam, kad būtų nustatyta, jog ši žala patiriama, nebūtina reikalauti, kad žalos atsiradimas ir neišvengiamumas būtų nustatyti visiškai užtikrintai, užtenka, kad žala būtų pakankamai tikėtina, o šalis, kuri prašo taikyti laikinąją apsaugos priemonę, vis dėlto privalo įrodyti faktines aplinkybes, į kurias atsižvelgdama mano, kad egzistuoja reali tokios žalos atsiradimo rizika (2021 m. gruodžio 1 d. Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojo nutarties *Inivos ir Inivos / Komisija*, C-471/21 P(R), EU:C:2021:984, 64 punktas ir 2022 m. lapkričio 22 d. Nutarties *Telefónica de España / Komisija*, C-478/22 P(R), EU:C:2022:914, 45 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

24 Vis dėlto atsižvelgiant į veiksmingos teisminės apsaugos, kuri turi būti užtikrinama viešųjų pirkimų srityje, reikalavimus, pažymėtina, kad, kai konkurso dalyviui, kurio pasiūlymas atmestas, pavyksta įrodyti labai svarbaus *fumus boni juris* buvimą, iš jo negalima reikalauti įrodyti, kad atmetus jo prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones jam gali būti padaryta nepataisomos žalos, nes priešingu atveju būtų padaryta didelė ir nepagrįsta žala Europos Sąjungos pagrindinių

teisių chartijos 47 straipsnyje įtvirtintai teisei (šiuo klausimu žr. 2021 m. gruodžio 1 d. Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojo nutarties *Inivos ir Inivos / Komisija*, C-471/21 P(R), EU:C:2021:984, 65 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

25 Atsižvelgiant į tai, reikia pažymėti, kad šis skubos sąlygos sušvelninimas reiškia tik tai, kad jai įrodyti gali pakakti rimtos, bet ne nepataisomos žalos. Taigi šalis, kuri prašo taikyti laikinąsias apsaugos priemones, privalo įrodyti, kad negali laukti proceso dėl bylos esmės baigties, nepatirdama rimtos žalos. Be to, toks sušvelninimas, pateisinamas teise į veiksmingą teisminę gynybą, yra taikomas tik ikisutartiniame etape (šiuo klausimu žr. 2018 m. kovo 22 d. Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojo nutarties *Wall Street Systems UK / BCE*, C-576/17 P(R), EU:C:2018:208, 26 punktą ir 2022 m. lapkričio 22 d. Nutarties *Telefónica de España / Komisija*, C-478/22 P(R), EU:C:2022:914, 63 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

26 Nagrinėjamu atveju, remdamasis šios nutarties 23–25 punktuose priminta suformuota jurisprudencija, skundžiamos nutarties 23 ir 25 punktuose Bendrojo Teismo pirmininkas konstatavo: kadangi apeliantė pateikė prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones ikisutartiniame etape, reikėjo išnagrinėti, ar ji įrodė, kad nagrinėjamos viešojo pirkimo sutarties sudarymas jai padarytų rimtos žalos. Taigi Bendrojo Teismo pirmininkas įvertino, pirma, tariamą finansinės žalos riziką ir, antra, tariamą riziką prarasti galimybę pasinaudoti gera reputacija, kuri būtų atsiradusi priėmus sprendimą sudaryti tą sutartį.

27 Analizuodamas tariamą finansinės žalos riziką Bendrojo Teismo pirmininkas tos nutarties 32 punkto pirmame sakinyje, be kita ko, atsižvelgė į aplinkybę, kad apeliantė nenurodė atsidūrusi „situacijoje, galinčioje kelti grėsmę jos egzistavimui“. Tačiau tokia aplinkybė susijusi su tuo, kad patirta žala yra ne tik rimta, bet ir nepataisoma (šiuo klausimu žr. 2013 m. kovo 7 d. Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojo nutarties *EDF / Komisija*, C-551/12 P(R), EU:C:2013:157, 34 punktą), todėl, remiantis šios nutarties 23–25 punktuose priminta jurisprudencija, į ją negalima atsižvelgti vertinant skubą šioje byloje. Taigi atrodo, kad Bendrojo Teismo pirmininko motyvuose iš tikrųjų padaryta teisės klaida šiuo klausimu.

28 Vis dėlto reikia pažymėti, kad Bendrojo Teismo pirmininko motyvai dėl tariamos rimtos žalos rizikos visų pirma grindžiami skundžiamos nutarties 29 punkte, 32 punkto antrame sakinyje ir 33 punkte išdėstytais argumentais, iš kurių, be kita ko, matyti, kad apeliantė tik „bendrai nurodė, jog nagrinėjamos sutartys yra ypač svarbios finansiniu požiūriu“, ir teigė, kad patirtų žalą, „galinčią atsirasti dėl negautų pajamų“, tačiau nepateikė „konkrečios ir tikslios informacijos <...>, kuri patvirtintų jos finansinę padėtį ir leistų įvertinti tikėtinas pasekmes, kurių kiltų nesiėmus prašomų priemonių“.

29 Būtent tuo remdamasis Bendrojo Teismo pirmininkas minėtos nutarties 35 punkte padarė išvadą, kad apeliantei nepavyko įrodyti skubos.

30 Šiuo klausimu reikia priminti, kad iš tiesų ieškinį pateikusios įmonės dydis gali turėti įtakos vertinant nurodytos finansinės žalos rimtumą – ji laikoma tuo rimtesne, kuo yra reikšmingesnė, palyginti su įmonės dydžiu, ir yra mažiau rimta, jei yra atvirkščiai. Vis dėlto tam tikrais atvejais negalima atmesti galimybės, kad objektyviai didelė finansinė žala gali būti laikoma rimta, nepaisant atitinkamos įmonės dydžio (šiuo klausimu žr. 2013 m. kovo 7 d. Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojo nutarties *EDF / Komisija*, C-551/12 P(R), EU:C:2013:157, 32 ir 33 punktus); į tai Bendrojo Teismo pirmininkas skundžiamoje nutartyje neatkreipė dėmesio.

Tačiau apeliantė turi įrodyti, kad tariama finansinė žala yra objektyviai didelė, taigi rimta, atsižvelgiant į svarbias aplinkybes, visų pirma įskaitant situaciją atitinkamame sektoriuje, atitinkamos perkančiosios organizacijos padėtį ar net šios apeliantės situaciją.

31 Nagrinėjamu atveju reikia konstatuoti, kad apeliantė neginčijo Bendrojo Teismo pirmininko argumentų, apibendrintų šios nutarties 28 punkte, ir kad ji tik pakartojo bendro pobūdžio teiginius dėl nagrinėjamos sutarties vertės, tačiau nepaaiškino, kodėl nurodyta finansinės žalos, kuri atsirastų dėl prarastos galimybės sudaryti šią sutartį, rizika yra objektyviai didelė. Taigi apeliantė neįrodė, kodėl, netaikant laikinųjų apsaugos priemonių, jai kiltų rimtos žalos rizika. Todėl šios nutarties 27 punkte nurodyta teisės klaida ir tai, kad Bendrojo Teismo pirmininkas aiškiai neišnagrinėjo, ar nurodytą riziką galima laikyti „objektyviai didele“, neatsižvelgiant į apeliantės dydį, neturi įtakos atliktos analizės rezultatui, o apeliantės argumentai šiuo klausimu turi būti atmesti kaip nereikšmingi.

32 Kiek tai susiję su tariama žalos dėl prarastos galimybės pasinaudoti gera reputacija, kuri būtų atsiradusi dėl nagrinėjamos sutarties sudarymo, rizika, apeliantė vis dar nepaaiškino, kaip skundžiamos nutarties 36 ir 37 punktuose išdėstytuose Bendrojo Teismo pirmininko motyvuose buvo padaryta kokia nors teisės klaida. Šiuo klausimu apeliantės argumentai yra nepagrįsti.

33 Galiausiai, kalbant apie šios nutarties 21 punkte apibendrintus argumentus, kurie buvo pateikti Bendrojo Teismo pirmininkui, nors skundžiamoje nutartyje jis jų nenurodė, reikia konstatuoti, kad šie argumentai susiję su rizika pakenkti *EUBAM Libya* ir jos narių interesams.

34 Reikia priminti, kad pagal suformuotą jurisprudenciją laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra siekiama išvengti rimtos ir nepataisomos žalos ieškovo interesams ir kad laikinąsias apsaugos priemones taikantis teisėjas, kai ieškovas yra privatus asmuo, turi atsižvelgti tik į jo interesus (2025 m. vasario 25 d. Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojo nutarties *WebGroup Czech Republic / Komisija*, C-620/24 P(R), EU:C:2025:136, 43 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

35 Taigi grįsdama prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones apeliantė negali remtis tariamu *EUBAM Libya* ir jos narių interesų pažeidimu. Todėl šiuo klausimu skundžiamoje nutartyje taip pat nepadaryta teisės klaidos, o apeliantės pateikti argumentai yra nepagrįsti.

36 Taigi pirmąjį ir trečiąjį pagrindus reikia atmesti kaip iš dalies nereikšmingus ir iš dalies nepagrįstus.

Dėl antrojo pagrindo

37 Antrajame pagrinde apeliantė siekia įrodyti labai svarbaus *fumus boni juris* buvimą.

38 Atsižvelgiant į skundžiamoje nutartyje konstatuotą skubos nebuvimą ir į tai, kad atmesti apeliacinio skundo pagrindai, kuriais ginčijami Bendrojo Teismo pirmininko motyvai šiuo klausimu, nereikia priimti sprendimo dėl šio antrojo pagrindo ir reikia atmesti visą apeliacinį skundą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

39 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas.

40 Pagal šio Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliaciniame procese pagal šio reglamento 184 straipsnio 1 dalį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo.

41 Kadangi *EUBAM Libya* prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas iš *Alhares for Security Services and Occupational Safety*, o ši pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojas nutaria:

1. Atmesti apeliacinį skundą.

2. Priteisti iš *Alhares for Security Services and Occupational Safety* bylinėjimosi išlaidos.

Parašai.